

बीमा समिति

कुपण्डोल, ललितपुर

सेवा:	बीमा समिति सेवा
श्रेणी:	सहायक प्रथम
समूह:	प्रशासन
पद:	सहायक प्रथम
परीक्षाको किसिम:	खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षा

खण्ड क पाठ्यक्रम योजना

प्रथम चरण: लिखित (पूर्वयोग्यता) परीक्षा

पूर्णाङ्क: १००

पत्र	विषय	पूर्णांक	उत्तिर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली
प्रथम	सामान्य ज्ञान, कम्प्युटर, गणित तथा बीमा (General Knowledge, Computer, Mathematics and Insurance)	१००	४०	१ घण्टा ३० मिनेट	बस्तुगत: बहुबैकल्पिक प्रश्न*

द्वितीय चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क: २००

पत्र	विषय	पूर्णांक	उत्तिर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली
द्वितीय	कार्यालय व्यवस्थापन तथा लेखा (Office Management and Accounting)	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत
तृतीय	बीमा (Insurance)	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत

*पूर्व योग्यता परीक्षा उत्तिर्ण हुने उम्मेदवारहरूको प्राप्ताङ्कको २५% अङ्क द्वितीय चरणको प्राप्ताङ्कमा जोडिने छ।

तृतीय चरण: कम्प्युटर सीप परीक्षण तथा ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: २०+३० = ५०

क्र.सं.	विषय	पूर्णांक	उत्तिर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली
१	कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	२०	—	३० मिनेट	प्रयोगात्मक
२	ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	३०	—	—	मौखिक

खण्ड ख
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: सामान्य ज्ञान, कम्प्युटर तथा गणित (General Knowledge, Computer and Mathematics)

समूह	बिषय	प्रश्नको विवरण			समय
		प्रश्न संख्या	अंकभार	पूर्णांक	
क	सामान्य ज्ञान	२५	१	२५	१ घण्टा ३० मिनेट
ख	कम्प्युटर	२५	१	२५	
ग	गणित	२५	१	२५	
घ	बीमा	२५	१	२५	
कूल जम्मा		१००		१००	

समूह क: सामान्य ज्ञान (General Knowledge)

निम्न लिखित बिषयहरू मध्येबाट २५ वटा बस्तुगत प्रश्नहरू सोधिने छ र प्रत्येक प्रश्नको उत्तरमा विभिन्न चार विकल्पहरू दिइनेछ । कुनै एक विकल्पमा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

- ❖ नेपालको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक, ऐतिहासिक विकास तथा समसामयिक गतिविधिको सम्बन्धमा जानकारी (Geographical, Economic, Social, Political, Historical Development and Contemporary Issues)
- ❖ नेपालमा योजनाबद्ध विकासको अवधारणा, पञ्चवर्षीय तथा त्रिवर्षीय योजना सम्बन्धमा जानकारी (Concept of Planning in Nepal, Five Years and Tri-Annual Plans)
- ❖ नेपालको संवैधानिक विकास र नेपालको संविधान अन्तर्गत कार्यपालिका, ब्यवस्थापिका, न्यायपालिका, लोक सेवा आयोग, महालेखा परीक्षक एवं अन्य संबैधानिक निकाय सम्बन्धी जानकारी (Constitutional Development in Nepal and Executive, Legislative, Judiciary, Public Service Commission, Auditor General and other Constitutional Bodies in the Constitution of Nepal)
- ❖ नेपालमा बीमा तथा बैकिङ्ग क्षेत्रको विकासक्रम सम्बन्धमा जानकारी (Development Phases of Banking and Insurance in Nepal)
- ❖ अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरू: संयुक्त राष्ट्र संघविश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष (International Agencies: United Nation, World Bank, International Monetary Fund)
- ❖ क्षेत्रीय संगठनहरू: एशियाली विकास बैंक, विमस्टेक र सार्क (Regional Agencies: Asian Development Bank, BIMSTEC, SAARC)

समूह ख: कम्प्युटर (Computer)

निम्न लिखित बिषयहरू मध्येबाट २५ वटा बस्तुगत प्रश्नहरू सोधिने छ र प्रत्येक प्रश्नको उत्तरमा विभिन्न चार विकल्पहरू दिइनेछ । कुनै एक विकल्पमा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

- ❖ Introduction (परिचय)
- ❖ Hardware (हार्डवेयर)
- ❖ Software (सफ्टवेयर)
- ❖ Setting and Protection of Computer (कम्प्युटरको सेटिङ्ग)
- ❖ Computer related Threats (कम्प्युटर सम्बन्धी जोखिम)
- ❖ Multimedia (मल्टिमिडिया)
- ❖ File Management (अभिलेख व्यवस्थापन)
- ❖ Computer Networking (कम्प्युटर नेटवर्किङ्ग)
- ❖ Operating System (अपरेटिङ्ग सिस्टम)
- ❖ Word Processing (वर्ड प्रोसेसिङ्ग)
- ❖ Electronic Spreadsheet (इलेक्ट्रोनिक स्प्रेडसिट)
- ❖ Presentation System (प्रिजेन्टेसन प्रणाली)

समूह ग: गणित (Mathematics)

निम्न लिखित बिषयहरू मध्येबाट २५ वटा बस्तुगत प्रश्नहरू सोधिने छ र प्रत्येक प्रश्नको उत्तरमा विभिन्न चार विकल्पहरू दिइनेछ । कुनै एक विकल्पमा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

- ❖ सेट (Set), प्रतिशत (Percentage), ऐकिक नियम (Unitary Method)
- ❖ कमिशन, कर र बोनस (Commission, Tax and Bonus), नाफा नोक्सान (Profit and Loss)
- ❖ साधारण ब्याज (Simple Interest), चक्रवर्ती ब्याज (Compound Interest)
- ❖ क्षेत्रफल (Mensuration), अनुपात र समानुपात (Ratio and Proportion)
- ❖ सम्भाव्यता (Probability), तथ्यांक (Statistics),
- ❖ समीकरण (Equation)

समूह घ: बीमा (Insurance)

निम्न लिखित बिषयहरू मध्येबाट २५ वटा बस्तुगत प्रश्नहरू सोधिने छ र प्रत्येक प्रश्नको उत्तरमा विभिन्न चार विकल्पहरू दिइनेछ । कुनै एक विकल्पमा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

- ❖ बीमाको उत्पत्ति र विकास (Evolution and Development of Insurance)
- ❖ बीमाको परिचय तथा क्षेत्र (Introduction and Scope of Insurance)

- ❖ बीमाको किसिम (Types of Insurance)
- ❖ बीमाका सिद्धान्तहरू (Principles of Insurance)
- ❖ नेपालको हालको बीमा बजारको स्थिति (Current Insurance Market of Nepal)
- ❖ बीमा मध्यस्थकर्ता: बीमा अभिकर्ता, बीमा सर्भेयर तथा बीमा दलाल (Insurance Mediators: Insurance Agent, Insurance Surveyor, Insurance Broker)
- ❖ बीमा ऐन, २०४९ (Insurance Act, 2049)
- ❖ बीमा नियमावली, २०४९ (Insurance Regulation, 2049)

द्वितीय पत्र: **कार्यालय व्यवस्थापन र लेखा (Office Management and Accounting)**

समूह	विषय	प्रश्नको विवरण			समय
		प्रश्न संख्या	अंकभार	पूर्णांक	
क	कार्यालय व्यवस्थापन	१०	५	५०	३ घण्टा
ख	लेखा	१०	५	५०	
कूल जम्मा		१००		१००	

समूह क: **कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)**

निम्न लिखित विषयहरूबाट १० वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ । प्रत्येक प्रश्नको अंकभार ५ हुनेछ ।

- ❖ दर्ता, चलानी (Registration and Dispatch)
- ❖ अभिलेख व्यवस्थापन तथा फाइलिङ (Record Keeping Management and Filing)
- ❖ पत्र लेखन, परिपत्र तथा टिप्पणी (Letter Writing, Circular and Memo)
- ❖ टेलिफोन ह्याण्डलिङ तथा सार्वजनिक सम्बन्ध व्यवस्थापन (Telephone Handling and Public Relation Management)
- ❖ सचिवालय व्यवस्थापन तथा बैठक व्यवस्थापन (Secretariat Handling and Meeting Management)
- ❖ सहायकले गर्नु पर्ने क्लेरिकल कार्यहरू (Other Clerical Jobs of Assistant)
- ❖ कार्यालय व्यवस्थापनको सिद्धान्त (Principle of Office Management)
- ❖ नेतृत्व, सञ्चार तथा समन्वय (Leadership, Communication and Coordination)
- ❖ सुपरीवेक्षण, नियन्त्रण तथा अनुगमन (Supervision, Control and Monitoring)
- ❖ हाकिम र कर्मचारी सम्बन्ध (Boss-Subordinate Relationship)
- ❖ भर्ना तथा छनौट तथा कार्य ढाँचा (Recruitment, Selection and Job Design)
- ❖ पदसोपान, आदेशको एकात्मकता तथा नियन्त्रणको सीमा (Hierarchy, Chain of Command and Span of Control)

समूह ख: लेखा (Accounting)

निम्न लिखित विषयहरूबाट १० वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ । प्रत्येक प्रश्नको अंकभार ५ हुनेछ ।

- ❖ दोहोरो लेखा प्रणाली (Double Entry Accounting System and Journal Voucher)
- ❖ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)
- ❖ नाफा नोक्सान हिसाब खाता (Profit and Loss Account)
- ❖ वासलात (Balance Sheet)
- ❖ जगेडा तथा ब्यवस्था (Reserve and Provision)
- ❖ पूँजीगत बजेटिङ (Capital Budgeting)
- ❖ हास (Depreciation)
- ❖ बजेट (Budget)
- ❖ गैर ब्यापारिक संस्थाको लेखा (Accounting for Non Trading Concern)
- ❖ नयाँ ; डाटा ; कम्प्युटर (Accounting Softwares)

तृतीय पत्र: बीमा (Insurance)

समूह	विषय	प्रश्नको विवरण			समय
		प्रश्न संख्या	अंकभार	पूर्णांक	
क	बीमा	२०	५	१००	३ घण्टा
कूल जम्मा		१००		१००	

समूह क: बीमा (Insurance)

निम्न लिखित विषयहरूबाट २० वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ । प्रत्येक प्रश्नको अंकभार ५ हुनेछ ।

- ❖ बीमाको उत्पत्ति र विकास (Origin and Development of Insurance)
- ❖ बीमाको परिचय तथा महत्व (Introduction and Scope of Insurance)
- ❖ बीमाको किसिम (Types of Insurance)
- ❖ बीमाका सिद्धान्तहरू (Principles of Insurance)
- ❖ नेपालको हालको बीमा बजारको स्थिति (Current Status of Nepal's Insurance Market)
- ❖ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासमा बीमा क्षेत्रको भूमिका (Role of Insurance in Development of National Economy)
- ❖ बीमा व्यापारमा बीमा मध्यस्थकर्ताको भूमिका: बीमा अभिकर्ता, बीमा सभेयर तथा बीमा दलाल (Role of Insurance Mediators: Insurance Surveyor, Insurance Surveyor and Insurance Broker)
- ❖ बीमा ऐन, २०४९ (Insurance Act, 2049)
- ❖ बीमा नियमावली, २०४९ (Insurance Regulation, 2049)

खण्ड ग

पाठ्यक्रम सम्बन्धी सूचना

१. यो पाठ्यक्रमको रूपरेखा तथा परीक्षा योजनालाई लिखित परीक्षा (प्रथम चरण तथा द्वितीय चरण) तथा अन्तिम परीक्षा (कम्प्युटर सीप परीक्षण तथा अन्तर्वार्ता) गरी दुईभागमा विभाजन गरिएको छ ।
२. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइने भएकाले दोश्रो चरणको परीक्षामा प्रवेशको लागि प्रथम चरणको परीक्षा (पूर्व योग्यता परीक्षा) हुनेछ ।
३. यो लिखित परीक्षा योजना एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा बीमा समिति सेवाका प्रशासन समूह अन्तर्गत पर्ने सबै सहायक प्रथम पदको लागि प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्र अनिवार्य हुनेछ ।
४. खुल्लार समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रको माध्यमबाट एकीकृत परीक्षा सञ्चालन हुनेछ ।
५. लिखित परीक्षामा प्रश्नपत्रहरूको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ । प्रतियोगीहरूले नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै माध्यमबाट उत्तर दिन सक्नेछन् ।
६. लिखित परीक्षाको प्रथम चरणमा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको २५ प्रतिशत अङ्क तथा द्वितीय चरणको विषयगत परीक्षाहरूको प्राप्ताङ्कहरू जोडी कूल अंकको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
७. लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र कम्प्युटर सीप परीक्षण र ब्यक्तिगत अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
८. लिखित परीक्षा तथा कम्प्युटर सीप परीक्षण र ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ताको कूल अंक योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
९. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका अंकका प्रश्नहरूको हकमा सबै अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी भाग वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी टिप्पणीहरू सोध्न सकिनेछ ।
१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र वा विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टा छुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
११. बस्तुगत बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तरको २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क पनि कट्टा गरिने छैन ।
१२. बहुबैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्यालकुलेटर प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
१३. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका पत्र वा विषयका विषयबस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरिएका) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१४. यो परीक्षायोजना तथा पाठ्यक्रम लागू भएपश्चात यस अघि कायम रहेको परीक्षा योजना तथा पाठ्यक्रम स्वतः खारेज हुनेछ ।

समाप्त